

בראשית פרק כג פסוק ו
שמענו אדני
נשיא א-להים אתה בתוכנו
במבחר קברינו קבר את מתך
איש ממנו את קברו לא יכלה ממך מקבר מתך:

Genesis 23:6

Heed us, my lord:

Nesi Elo?im you are in our midst;

in the choicest of our burial plots – bury your dead

No man from among us will withhold his burial plot from you for the purpose of burying your dead.”

How should Jews manage their image in the non-Jewish world?

The word alef lamed hey yud mem in Biblical Hebrew has at least five meanings: powerful, judge, angel, god, and G-d. The Halakhic difference between the last meaning and the first four is between *kodesh* and *chol*, i.e. whether the word must be treated as an unerasable Name etc.

Like most legal categorizations, this one can fail to account for the full complexity of a specific case. For example, how does one categorize usages that are intended to be initially misunderstood, or deliberately ambiguous, or deliberately multivalent? (See in this regard for example Tehillim 82, and Moreh Nevukhim 1:2.)

Chazal categorize our verse both ways. According to *Masekhet Soferim* 4, “*nesi Elo?im* is *kodesh*”, and the meaning presumably is that Avraham represents G-d in the midst of the Hittites – he is the *nesi* of Elokim. *Bereshit Rabbah* 42, however, reads *nesi and elo?im* as sequential hyperbolic descriptions of Avraham – “You are a prince! (No,) a god! in our midst”. In that reading *elo?im* is clearly *chol*.

It seems to me that in *Soferim’s* reading Avraham has perfectly managed his image, so that he becomes the cause of pagans mentioning G-d with reverence. He has been *mekadesh shem shomayim*. But in *Midrash Rabbah’s* version, something is awry – Avraham has become an object of *avodah zarah*, a living idol! Recall that Rambam’s theory is that idolatry originates when people mistake the agent/representative for the master/represented.

Mishnat Rabbi Eliezer praises Avraham for bowing to the Hittites and thereby displaying humility even as they sought to crown him. Yet readers of Shakespeare cannot help hearing in the back of their minds: “Did this in Avraham seem ambitious”? Gestures of humility are often politically beneficial. Perhaps Avraham saw at least the potential for idolatry, and thought bowing to them would prevent this, but humility as well can seem a Divine attribute – גדול ענותנותו של הקב"ה – So is it ever possible to be revered without risking idolatry? But do we really wish Avraham had acted in a manner less likely to inspire reverence?

Or Hachayyim points out yet another minefield. Were the Hittites expressing their admiration for Avraham, or their pragmatic recognition that he had the power to take what we wanted. The second reading carries with it the implicit threat that Sarah will be disinterred, and her burial plot reclaimed, the moment Avraham’s power dissipates. Avraham needs to know that they are sincere in their flattery – but if he is genuinely more powerful than they are, how can he ever know? Or HaChayyim has a textual answer, but for me, this is the challenge Satan poses to G-d in *Sefer Iyov*, and the bitterly ironic answer is that the powerful can only find out they are loved by behaving in a manner undeserving of love. And yet – choosing powerlessness is rarely a moral good. At the very least it is an almost inevitable violation of “Do not place a stumbling block before the blind”.

The bottom line is that one cannot control the way others react to their perception of you, and there is no formula for knowing when their stated perceptions of you are sincere. But we can act in ways more likely to create positive perceptions, and more likely to encourage sincerity without abdicating responsibility. Authentic behavior that inspires reverence is worth the risk of inspiring worship, and acting so as to deserve love is worth the risk of being deceived.

Shabbat shalom!

מסכתות קטנות מסכת סופרים פרק ד

כי על כן ראיתי פניך כראות פני אלהים, הרי זה חול; מחנה א-להים, הרי זה קדש; נשיא א-להים אתה, קדש.

בראשית רבה (וילנא) פרשת לך לך פרשה מב

“עמק שוה” -

רבי ברכיה ורבי חלבו בשם רבי שמואל בר נחמן:
ששם השוו כל עובדי כוכבים וקיצצו ארזים ועשו לו בימה גדולה והושיבו אותו למעלה ממנה והיו מקלסין לפניו
ואומרים 'שמענו אדוני: נשיא אלהים אתה בתוכנו' -
אמרו לו: מלך את עלינו! נשיא את עלינו! אלוה את עלינו!
אמר להם: אל יחסר העולם מלכו, ואל יחסר העולם א-לוהו,

משנת רבי אליעזר פרשה י עמוד 182

גדולה היא הענוה, שבה נשתבח אברהם אבינו. שהיו בני דורו קורין לו נשיא אל?ים והוא נותן להן המנון, שנ' "ויקם אברם וישתחו".

אור החיים בראשית פרק כג פסוק ח

וידבר וגו' אם יש את נפשכם וגו'. יתבאר על דרך אומרם ז"ל (ב"ב לו א) ז"ל
הני בי ריש גלותא לא מחזקי בן וכו',
ואמרו הטעם כי לצד שהם תקיפים הגם שהחזיקו בארץ לא תועיל להם החזקה בקרקע ומוציאין אותה מידם,
והנה בתשובת בני חת אמרו נשיא א-להים וגו' איש ממנו את קברו לא יכלה וגו', יש בדבריהם ב' דרכים,
הא' הוא כי הוא גדול עד מאוד ותקיף יעשה חפצו ורצונו כי אין מוחה בידו לצד היכולת, וכפי זה אין לו דין חזקה
בקבר ולכשתשיג ידם יפנו המת מקברו, וזה יגיד כי אינם חפצים שיקבור מתו מלפניו זולת אם יעשה בזרוע והרי
הוא מותרה ועומד.
ודרך הב' הוא על זה הדרך נשיא א-להים וגו' פי' אין לך לחוש לחששת דין דבי ריש גלותא שאין חזקתם חזקה כי
הנידון אינו דומה כי טעם דבי ריש גלותא הוא לצד שנחשדים הם על הגזל והחמס אבל אתה נשיא א-להים
פי' גדולתך היא לצד מעלת צדקתך ונקיות כפיך
ואין לחוש לזה וחזקתך חזקה שאין כנגדה טענה.
ואולי כי לזה נתכוונו באומרם "שמענו"
פירוש הבן דברינו להיכן נוטים,
לזה אמר אם יש את נפשכם וגומר
פי' אם כוונתכם היא במשמעות דבריכם שאתם חפצים לקבור וגו'
שמעוני והיו אתם סרסורים ביני ובין עפרון וגו'
אבל זולת זה יכרע הדבר שפירוש דבריהם הוא כפירוש הראשון ואין רצונם לקבור וכו':